СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

ЧАСТЬ I. Established 1893. TWO SECTIONS — SECTION 1.

РІК XLIX. Ч. 289. Джерзі Сити, Н. Дж., понеділок, 15. грудня 1941. No. 289. Jersey City, N. J., Monday, December 15, 1941. Vol. XLIX.

ТРИ ЦЕНТИ в Злучених Державах Америки. ПЯТЬ ЦЕНТІВ за границею Злучених Держав Америки. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237—4-0807 Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS in the United States of America. FIVE CENTS elsewhere.

Історичні Документи в Справі Виповідження Війни Німеччині й Італії

Послання Президента

До Конгресу Злучених Держав:

Ранком 11. грудня уряд Німеччини, продовжаючи політику підбою світа, виповів війну Злученим Державам.

Це, що ми давно знали й чого сподівалися, нарешті сталося. Сили, що змагають до поневолення цілого світу, звернулись тепер у сторону цеї півкулі.

Ще ніколи передтим не кинуто життю, свободі та цивілізації більшого визову, ніж тепер. Проволікання може спричинити велику небезпеку. Та негайні й обєднані зусилля всіх народів цілого світа, які рішили стати вільними, запевнять світову перемогу силам справедливости та правости над силами дикунства й варварства.

Італія рівнож виповіла війну Злученим Державам.

Тому прохаю Конгрес визнати, що існує стан війни між Злученими Державами й Німеччиною й Злученими Державами й Італією.

ФРЕНКЛИН Д. РУЗВЕЛТ

Военна Резолюція

Котрою проголошується, що між урядом Німеччини і урядом і народом Злучених Держав існує стан війни, та що приймається постанови для її ведення.

З огляду на це, що уряд Німеччини формально виповів війну урядови та народови Злучених Держав Америки:

Тому, хай буде

Ухвалено сенатом та палатою послів Злучених Держав Америки, зібраним в Конгресі, що війна між Злученими Державами й урядом Німеччини, яку Злученим Державам накинено, є отсим формально виповіджена, та дається президентови уповноваження та доручення ужити всі морські та військові сили Злучених Держав Америки як рівнож всі засоби Злучених Держав для ведення війни проти Німеччини; та щоб довести цей конфлікт до успішного кінця, Конгрес Злучених Держав тим самим віддає всі ресурси краю до диспозиції тій цілі.

(Таку саму резолюцію ухвалено в справі виповідження війни Італії).

ПОЛОЖЕННЯ ПОЛЬСЬКИХ ВИСИЛЕНЦІВ У СОВЕТАХ

З того, що пише нюйорський „Нови Сьвят" про положення тих, що їх повивозила советська влада в глиб Московщини чи на Сибір, виходить, що їх жде неминуча смерть з голоду, недуг і браку одежі й обуви. Між тими поляками є теж велике число вивезених разом з ними українців. Тим людям, пишеться в згаданій газеті, требаб чимскорше доставити одіж, ліки та поживу. Та питання: як і куди доставляти? Далі кажеться, що з формуванням польської армії в Советах не піде легко, бо нема мундурів і зброї. Людей, пише газета, мають Совети і без поляків повно. А бракує їм военних матеріялів, одягу, обуви і т. п.

„УКРАЇНСЬКА СТОРОЖА" У ЛЬВОВІ

ЛОНДОН. — Польська Агенція Телеграфічна доносить, що виходячий у Львові український щоденник „Львівські Вісти" подає, що вже почалася рекрутація „української сторожі", цебто сторожі порядку, яка зорганізована на взір німецької „Гайматсдінст". Поодинокі відділи такої сторожі будуть складатися з 80 до 150 людей, над якими будуть командантами німці. Місцями рекрутації є Львів, Тернопіль, Станиславів і Дрогобич.

НАСЕЛЕННЯ СТАНИСЛАВОВА

ЛОНДОН. — „Нови Курієр Варшавскі", польська газета, що виходить у Варшаві, подає, що Станиславів має тепер 60,000 мешканців. Перед польсько-німецькою війною Станиславів мав 71,218 а за большевицької окупації аж 115,000.

Новий Триюмф Любки Колесси в Канаді

„Brilliant Ukrainian pianist leaves sickbed for concert"—читаємо в наголовку музичної рецензії в "Ottawa Journal" з 5. грудня 1941. А далі подається, що з численної публики, що прийшла на концерт, влаштований заходами „Морнінґ Мюзик Клоб", та ентузіястично приймали гру „знаменитої української піяністки", Любки Колесси, не завважив, що це грає хвора людина, що щойно піднеслась з ліжка... А далі, коли обговорюється програму концерту і гру артистки, зазначується, що появу пані Любки Колесси в Канаді „треба вважати одним з благословенств, які війна дала столиці краю".

Критика підкреслює і те, що кожний новий виступ артистки дає можність пізнати її величезну всесторонність, бо за кожним разом вона проявляє свою індивідуальність у щораз нових творах.

Як знаємо, не так давно виступала пані Любка Колесса на двох симфонічних концертах, влаштованих на добродійні цілі, зокрема на допомогу Червоному Хрестови. Наша славна артистка грала в домі губернатора Канади, а принцезна Алиса, дружина губернатора, була патронкою симфонічного концерту в Торонто, на якому пані Любка Колесса була великою атракцією. Іншу критику концерту в Оттаві, яку помістив часопис „Ди Ситизен", подаємо в „Юкрейнієн Віклі". При тому зазначуємо, що Ізабеля Армстронг, що написала свої критичні завваги, є відома, як критик, зо своєї строгости. Вона пише про паню Любку Колессу як „про артистки, славну в міжнароднім світі", між іншим таке: „Слухаючи гри пані Колесси, була причина відчувати, що Оттава і Канада є надзвичайно щасливі, що мають у себе піяністку з таким небувалим талантом і такою надзвичайною музикальністю".

ВОЛИНЬ ПІД НІМЕЦЬКОЮ АДМІНІСТРАЦІЄЮ

ЛОНДОН. — Польська Агенція Телеграфічна подає за щоденником „Краківські Вісти", що виходить в Кракові, що ціла адміністрація на Волині перейшла вже в німецькі руки. Виконує її т. зв. „Райхскомісаріят фір Украіне". Німецька адміністрація заступає тимчасову українську адміністрацію, яка була зорганізована по відході большевицької влади. В містах на Волині діє українська поліція в окремих однострoях.

Середина міста Рівне цілком знищена внаслідок бомбардування. Щодо Дубна, то місто відносно мало знищене, але його околиці (села) зрівнані з землею. Границя між Україною і „Генеральним Губернаторством Польщі" встановлена поміж Бродами й Радивилом".

„НОВИЙ ПОРЯДОК" В УКРАЇНІ

„Новое Слово", російський часопис, що виходить в Берліні, пише, що націстівська влада вже виготовила „тимчасовий порядок", що має відноситись до колгоспів, заведених советською владою. З цього німецького „порядку" виходить, що ті колгоспи будуть далі задержані, але тільки під іншою назвою та німецькою управою. Поміщикам землі повертати не будуть, але й не розділять цеї землі між селян.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918, by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.,

„Словянський Конгрес" і „Свобода"

З шікаґовської ґазети „Русское Обозрение" довідуємось, що якийсь А. Курилович пише про „Правду про Конгрес Американських Словян", що мав відбутись у Пітсбурзі, але зістав відложений, бо головні польські, чеські й словінські орґанізації не поставились до нього прихильно. Мовляв, ніхто передом не питав ті організації про їхню думку. Отже той Курилович (чи не з галицьких кацапів!) накидається на „Свободу" за її становище до згаданого Конгресу. І пише, що в „Свободі" думають, що Гітлер розгромить „москалів" і всіх словян і „создаст" самостійну Україну. А поправді в „Свободі" думають, що шкода час тратити на наради з ріжними Куриловичами. Бо „Свобода" глядить на Словянський Конгрес, що мав, чи має відбутись, так, як треба глядіти на нього справжнім демократам і американцям. „Словянська" єдність потрібна в першу чергу Росії, для московського імперіялізму. Порядок в Европі можна зробити і без „обєднання словян", а на підставі загальних демократичних принципів. Того роду расовими чи національними закликами прикриваються в Европі насильства над людьми інших національностей чи рас. Америка є проти цього. А в Америці треба нам вести американську політику, оперту на американському світогляді. Усякі „словянські конгреси", що мають попирати в Америці европейські словянські насильства і загарбування чужих земель не мають ніякої цілі. А як маємо зробити щось добре й помогти Америці завести в світі, зокрема в Европі, кращий порядок, так думаймо по американськи, а не тими способами, що довели Европу до катастрофи. Знову з Гітлером не воюймо з Америки як словяни, але як американці. Бо згідно з тим, що проголошує секретар стейту Кордел Гол, ми маємо всюди діяти як американські громадяни і глядіти на Гітлера і цілий світовий конфлікт тільки з боку інтересів цеї країни, в якій живемо. Усякі зле заарганжовані й добре не передумані „словянські конґреси" можуть тільки вносити баламуту в те, що є ясне. Америка є проти всякого насильства. Проти всяких загарбувань чужих земель і всяких поневолювань народів. А „браття словяни" теж загарбували, та ще словянські землі. І теж поневолювали, і то „братів-словян". Чи маємо це ще й тепер затверджувати? І то на „словянськім конгресі"? Як так, то краще щоб такого конгресу цілком не було.

Голос Про Москалів і Українців

Бостонський "Christian Science Monitor" пише в статті п. н. „Пожирач наїздників" про Росію, але дає багато місця Україні. Автор доказує, що чужинець, який приходив до Росії, зараз асимілювався та ставав „росіянином" Згадує як то „пожерли" москалі варягів, а відтак татарів, Наполеона, литовців, німецьких кольоністів і т. п.

Про українців автор пише таке:

„Націстичні армії не лише захопили російську територію та забрали величезні природні засоби пшениці й заліза; вони також підбили велику частину окремої словянської нації, українців.

„Взаємини між українцями і москалями подібні до тих, які існували між американськими кольоніями та Великою Британією, або між ірляндцями та бритійцями, чи між словаками й чехами. Іншими словами, словяне українці здавна боролися за визволення з „російського ярма" й часто боролися завзято й безпощадно. Один славний революціонер заявив одного разу: „Я є з простолюддя. Зарискую своєю головою, щоб звільнити всю Україну". Це було багато років перед американською революцією. З того часу в дійсности кожний український поет, письменник, вояк працював і боровся за визволення своєї нації".

ПАРАДА УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКОВОГО ВІДДІЛУ

„Українські Вісти" з 25 листопада подають:

В неділю, 23-го листопада, в українській греко-католицькій церкві в Едмонтоні звернула на себе увагу присутність около 50 осіб в армійських і летунських одностроях. Відділ українців вояків (резерва) в числі 30 вояків, під командою старшини Б. Парлія й підстаршини, Николая Тодорука, прийшов до церкви в параднім поході і в супроводі військової орхестри, якою диригував Я. Юзвишин. Увесь відділ заняв ряд сиджень по правій стороні церкви, а по відправі відмашерував до касарні.

ТРИ УКРАЇНЦІ ЧЕМПІОНАМИ НА ЗБІЖЕВІЙ ВИСТАВІ В ШИКАҐУ

Канадійські „Українські Вісти" подають:

В. Милер з околиці Едмонтону одержав першу нагороду за найкращу пшеницю на 42-ій Світовій Збіжевій Виставі в Шикаго, що відбулась минулого тижня і був проголошений „Пшеничним Королем" на всі Злучені Держави Америки й Канаду. Бушель пшениці Ріворд, яку Милер дав на виставу, важив 66.8 фунтів.

Василь Складан з Ендрю, Алберта, одержав першу нагороду за найкращий овес якости „Вікторі". Один бушель того вівса важив 49.1 фунтів. Це вже другий раз Василь Складан одержав першу нагороду за найкращий овес. В році 1939. він також був чемпіоном вівса.

Павло Ф. Павловський з Вільна, Алберта, який в 1940. році одержав першу нагороду за овес, тепер здобув першу нагороду за найкращий ячмінь на цілім північнім американськім континенті. Ячмінь („O.A.C. - 21"), що його Павловський дав на виставу, важив 53.6 фунти один бушель.

Другу нагороду за ячмінь одержав Т. Минзак з Десджарлей, Алберта. Бушель ячменю Минзака (якість „Генчен") важив 53.3 фунти.

ЛЬВІВ ПІД НІМЕЦЬКОЮ ОКУПАЦІЄЮ

ІСТАМБУЛ (Туреччина). — Польські жерела подають, що на основі одержаних інформацій зпід німецької окупації, Львів поділений на чотири національні дільниці: німецьку, українську, польську й жидівську. Зачалася вже примусова транспортація мешканців в призначені дільниці.

Жидам забороняють німці робити закупи у Львові в передполудневих годинах, а призначили їм на це час між год. 12-2 пополудні. Всі вивіски у Львові мусять бути обовязково в німецькій мові, а можуть мати також написи в українській або польській мові. Гетьманські Вали перезвано на „Гітлерпляц", а вулицю Токаржеського на „Райхштрассе". Залізниці призначені тільки для військових. Привернено в Галичині почтову комунікацію й відкрито 200 почтових урядів, з чого в самому Львові 17. В осені (жовтень) відбулася у Львові господарська конференція, на якій ґубернатор Ляш заявив, що в Галичині буде привернена індивідуальна господарка, але це мусить поступати поволі зогляду на війну.